

Suceava, 10 Maiu 1904.

4187/i

Doaga și dorita mult,

lupt între două tentații - între somn și dorința de a fi scrie-
toare. Treburile și fetele care pie de oboseală - sînt adormite și pre-
pădit de atîtea impresii cari se grănăvesc în sufletul
meu pas cu pas - și vremea trece așa de repede și vamente
a răsărit an de an - și face sînt așa de moarte, încît am des-
perat că viața putea ajunge încredințată și mă închin cu estare
la momentul lui Ștefan cel Mare. Sînt acum de două
zile în Suceava, am cercetat muzeul, toate bisericile
vechi, am fost și la Lamca, o cetăție veche de pe
timpul lui Ștefan cel Mare și mai am și mă duc la
castelul marșal Doort, unde se face săpătură arhe-
ologică.

Alăturea se petrecut în Pătrăuți, unde iarăși este o
biserică - fostă mănăstire de maieri, zidită tot de
Ștefan după bătălia de la rîchiera pe Siret, în
anul 1487. Biserica e la paralele unor dealuri, toarna
în capul satului - un loc strategic ca toate pe cari Ștefan
le alegea pentru biserici și mănăstiri. Dăruit de turci
și de tătari, în repetite rînduri, schitul a rămas părăsit
timp de vece o ibo de ani, așa că pe pîndurile sale se văd
copaci - și pînă apoi a rămas o rădăcină de copac
în fid. Pînă 1729 a fost restaurat, iar apoi e singura
biserică a Pătrăuților, unde păstorește părintele
Morariu, gazda mea. E un preot înalt, frumos,
cu barbă albă, cu figura în poranta - un adevărat
apostol. Ne ține mai desigur primirea ce mi-a făcut.
E destul să ține spun că abia picasem în casa lor, și
și pe cînd stăteam de vorbă cu părintele, scuturată
în odaia alăturată auz niste poternice acorduri
de pian - era fisionomia lui care sînta... imnul
regel român!

Oameni astia, cind vad un roman din tara, te si
meazi de bucurie si nu stiu cum sa si vorbe
voe numai si plece multumit din casa lor.

Inchipuete-ti o casa parochiala, cu o tavi largi,
luminoase; pretutindeni curatenie exemplara -
o gradina de dagalasa in fata, in fund ogradă
mare cae de intri o livada minurata si totul
situat intri o pozitie ne asemanat de pitoresca -
iar oamenii care locuiesc in aceasta casa buni, buni
ca piraia caldă, ba aza de buni ca te omora in
bunătatea. Iti pindesc orice miscare ca giud si ti
preveri orice dorinta, - te silesc sa minineci, chiar
daca nu tie foame (si asta-i o calamitate!) din
bucatele lor de altfel minurat gatite, iti pœn tot
la dispozitie si se supara, se mihnesc, daca si
refuzi. Din minile lor nu scapi cu una cu doua - si
pe deoparte mie nu mi pare rau ca vad in deanonamentul
tot ce e vrednic de vizut - si viu! multe mai sint.
Mai ales aici, in Suceava. Pe cutae biserică, inceputa
de pe timpul lui Alexandru cel Bun, terminata de
Stefan, alta zidita de fiul sau, alta de Petru Rases-
ficare petec de pamint e istorie. Am fost la
Dragonina, zidita in timpul domniei lui Stefan
Tomşa, - la Janca, apoi in mina armenilor, unde
a petrecut Sobietele. In cutare casa a locuit impa-
ratul Iosif al II-lea etc. etc.

Si uitandu de la un monument la altul, cautand
si mi abnu cit mai multe elemente pentru
poemul meu, existind pe cid se poate de a
face curiozitate cu oameni - pœn trece, seara
ced noap de obozala, mi simt bolnav, mi vine
capul si nu pot dormi. Si prafa si abozita vecinie mi
fie, de ce nu egi eu mine, ce bine ne-au simti

prin lucrurile acestea fante, și rătăcim împreună printre
ruini. Sîndul aeri se întorce însetat la tine, și mă
mustră cupetul că ți-am figăruit și 'ți scrii' pilarii
și vite, done ple au trecut de cînd nu ți-am scris.
Coada mă, și, în mi-a fost peste puter. Lite, chiar
acum, peste cinci minute, vin două teofoși și
mă duc la Castelul lui Ștefan cel Mare, de care
în ci m l-am cercetat. Seara mă itore în Pătrîntu,
de acolo miine dimineată plei la Rădăuți,
apoi la Vicov și de acolo - în sfîrșit -
la Putna! Acolo cred că vîm avea lonistea,
de care sînt atîta nevoe, și după e vîm
sămîta lezpedea de pe mormintul marelor
voevod, am și încep să luereș. Dar dacă
a-ști, dragi dilbrans, cit nă sînt de mic
și repotincios fată cu subiectul grandios
ce am să trates. A ajuns pîn' aici vestea
despre însărcinarea e cae un fost orod,
de a scrie ^{un} poem eroic despre Ș. cel Mare;
toti oamein cu carî mă utilnese se irtă
la mine ca la un mare bard național(?)
și vorbesc cu atîta entuziasm, încît mă-e
însine. Cant și și cînt, și nu reusesc să
detul cu unul și și die, și vîrta trece în gură
în gură, am refuzat pînă acum m-o face
învitatie și desu a, și vînt și mas samin
o și în succava, mă grăbesc să fug, căci
altfel nu scap teafăr.

dar trebuie să închei scrisorile aste, ocupându-
și dulcea lui - e ș d. a. trănușă mă așteaptă.
din Rădăuți sau Vicov îți vom scrie iar.
Nu fi supărată pe mine, scrie-mi și tu
câte-va rânduri, căci sunt așa de neliniștit -
dă-miști sănătatea, te-ai mutat? Ce mai
face frățiorul? de-acasă ce veste? Pe la
noi ai mai fost? Lor încă nu le-am scris
nimic. -

Și pentru ce trebuie să închei scrisorile
o sărut, fiindcă mă merg la tine și pe tine
te-as săruta cu drag pe frunte, dulcea și
adornată domnișoară a lui Steo.

